

**PEMBANGUNAN MODUL PEMBELAJARAN KENDIRI (MPK)
PERAKAURAN AWALAN (PT1005) BAGI PELAJAR
SEMESTER 1 DIPLOMA AKUNTANSI DAN
PENASARAN DI POLTEKKIN**

SHARMELI BT MOHAMED RAFI

KOLEJ UNIVERSITI TEKNOLOGI TUN HUSSEIN ONN

PERPUSTAKAAN KUI TTHO

3 0000 00111400 2

KOLEJ UNIVERSITI TEKNOLOGI TUN HUSSEIN ONN

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS

JUDUL: PEMBANGUNAN MODUL PEMBELAJARAN KENDIRI (MPK)
PERAKAUNAN AWALAN (P1105) BAGI PELAJAR SEMESTER 1 DIPLOMA
AKAUNTANSI DAN PEMASARAN DI POLITEKNIK.

SESI PENGAJIAN: 2003/2004

Saya SHARMILI BINTI MOHAMED RAFI (801203-14-6094)
(HURUF BESAR)

mengaku membenarkan tesis (PSM/Sarjana/Doktor Falsafah)* ini disimpan di Perpustakaan dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:

1. Tesis adalah hak milik Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn
2. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajaran tinggi
4. ** Sila tandakan (✓)

SULIT

(Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972)

TERHAD

(Mengandungi maklumat TERHAD yang telah ditentukan oleh organisasi /badan di mana penyelidikan dijalankan)

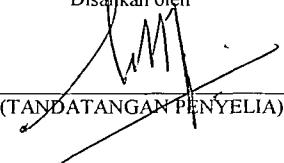
TIDAK TERHAD

(TANDATANGAN PENULIS)

Disahkan oleh

(TANDATANGAN PENYELIA)

Alamat tetap:

NO : 35, JALAN DATO DAGANG 9,
TAMAN SENTOSA 41200,
KLANG, SELANGOR.

PROF. MADYA MOHD IZAM BIN GHAZALI

Nama Penyelia

Tarikh: 30 SEPTEMBER 2003

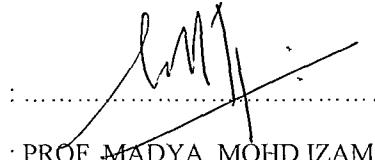
Tarikh: 30 SEPTEMBER 2003

CATATAN: * Potong yang tidak berkenaan

- ** Jika tesis ini SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis ini perlu dikelaskan sebagai SULIT atau TERHAD.
- Tesis dimaksudkan sebagai tesis bagi Ijazah Doktor Falsafah dan Sarjana secara penyelidikan, atau disertasi bagi pengajian secara kerja kursus dan penyelidikan, atau Laporan Projek Sarjana Muda (PSM).

“ Saya akui bahawa saya telah membaca karya ini dan pada pandangan saya karya ini adalah memadai dari segi skop dan kualiti untuk tujuan penganugerahan Ijazah Sarjana Pendidikan Teknik dan Vokasional”.

Tandatangan : .....
Nama Penyelia : PROF. MADYA MOHD IZAM BIN GHAZALI
Tarikh : 30 SEPTEMBER 2003

**PEMBANGUNAN MODUL PEMBELAJARAN KENDIRI (MPK)
PERAKAUNAN AWALAN (P1105) BAGI PELAJAR SEMESTER 1 DIPLOMA
AKAUNTANSI DAN PEMASARAN DI POLITEKNIK**

SHARMILI BTE MOHAMED RAFI

Projek sarjana ini dikemukakan sebagai memenuhi sebahagian daripada syarat
penganugerahan Ijazah Sarjana Pendidikan Teknik dan Vokasional

Jabatan Pendidikan Teknik Dan Vokasional
Fakulti Teknologi Kejuruteraan
Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn

SEPTEMBER 2003

“ Saya akui karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan dan ringkasan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya”.

Tandatangan : .....

Nama Penulis : SHARMILI BTE MOHAMED RAFI

Tarikh : 30 SEPTEMBER 2003

Khas buat Arwah Ayahanda Allahyarham En. Mohd Rafi Bin Abdullah

dan Bonda yang dikasihi dan disayangi

dan Puan Mehroon Abdul Ghaffur

Segala pengorbanan dan kasih sayang yang diberikan amatku hargai

Teristimewa buat abang tersayang

En Shahul

Kerana telah memberikan sepenuh perhatian dan sokongan

Kakak, Abang Ipar dan Anak Buah tersayang

Didi, Baijan, Sameer, Sazmeer dan Krisha

Terima kasih di atas sokongan yang diberikan

Buat Teman Istimewa

Banu, Shahul, Kamal dan Umesh

Muni menyayangi kalian danjadilah orang yang berguna!

Serta Rakan Seperjuangan yang memberikan sokongan

Kak Tie, Anum, Ani dan Zu

Kalian sentiasa dalam ingatan.

PENGHARGAAN

Sebagai tanda penghargaan daripada penulis kepada pihak-pihak yang terlibat, jutaan terima kasih diucapkan atas sokongan dan tunjuk ajar dalam menjayakan penyelidikan ini.

Setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih ditujukan kepada Prof. Madya Mohd Izam Bin Ghazali, selaku penyelia projek sarjana di atas segala tunjuk ajar dan dorongan yang telah diberikan sepanjang tempoh kajian ini dijalankan.

Tidak lupa juga kepada pihak Politeknik Sultan Haji Ahmad Shah (POLISAS), Politeknik Sultan Abdul Halim Muadzam Shah (POLIMAS) dan Politeknik Shah Alam (PSA) di atas kerjasama yang diberikan dalam menjayakan penyelidikan ini. Pada kesempatan ini juga, saya ingin merakamkan ucapan terima kasih yang tak terhingga kepada responden yang sudi meluangkan masa menjawab borang soal selidik dengan penuh keikhlasan dan bersungguh-sungguh. Juga tidak dilupakan kepada rakan-rakan seperjuangan yang terlibat secara langsung dan tidak langsung dalam menyumbangkan idea dan pandangan demi menjayakan penyelidikan ini.

Semoga hasil penyelidikan yang dilakukan ini dapat memberikan manfaat kepada semua pihak. Insyaallah.

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan membina dan mengkaji kesesuaian Modul Perakaunan Awalan (P1105) bagi topik Pelarasan Dan Pembetulan Kesilapan yang telah dihasilkan berdasarkan pengkajian Topik Sukar bagi pelajar yang mengikuti pengajian Diploma Pemasaran Semester 1 (DPR1) dan Diploma Akauntansi Semester 1 (DAT1) di politeknik – politeknik Malaysia. Antara aspek yang dikaji ialah untuk menilai sama ada modul yang dihasilkan mengandungi ciri-ciri modul yang berkesan darisegi rekabentuk modul dan mesra pengguna, serta dapat memenuhi keperluan dan kehendak pelajar. Kajian ini dilakukan ke atas 121 orang pelajar Semester 1 yang mengikuti pengajian diploma dan 9 orang pensyarah yang mengajar subjek Perakaunan Awalan (P1105) di Jabatan Perdagangan Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Politeknik Sultan Haji Ahmad Shah (POLISAS) dan Politeknik Sultan Abdul Halim Muadzam Shah (POLIMAS). Skor min bagi persoalan pertama dan persoalan kedua hasil analisis pensyarah dan pelajar yang membincangkan ciri –ciri modul darisegi rekabentuk dan mesra pengguna ialah 3.89 iaitu berada pada tahap baik. Manakala persoalan kajian ketiga membincangkan mengenai kategori modul memenuhi keperluan dan kehendak pengguna ialah 3.94 menunjukkan modul ini amat diperlukan oleh pelajar di dalam proses P & P. Secara keseluruhan keputusan yang dihasilkan bagi ketiga –tiga persoalan berada di tahap setuju dan baik. Di akhir bab ini beberapa pandangan telah dikemukakan bagi meningkatkan mutu dan kualiti MPK yang dihasilkan.

KANDUNGAN

BAB	PERKARA	MUKA SURAT
	HALAMAN JUDUL	i
	HALAMAN PENGAKUAN PENYELIDIK	ii
	SECANGKIR BUDI	iii
	PENGHARGAAN	iv
	ABSTRAK	v
	ABSTRACT	vi
	KANDUNGAN	vii
	SENARAI JADUAL	xii
	SENARAI RAJAH	xiv
	SENARAI SINGKATAN ISTILAH	xv
	SENARAI LAMPIRAN	xvi

BAB I PENDAHULUAN

1.1	Pengenalan	1
1.2	Latar Belakang Kajian	1
1.3	Pernyataan Masalah	2
1.4	Objektif Kajian	4
1.5	Persoalan Kajian	4
1.6	Skop Kajian	5
1.7	Kepentingan Kajian	6
1.8	Definisi Operasi	7
1.9	Andaian	9
1.10	Limitasi Kajian	9

BAB II SOROTAN KAJIAN

2.0	Pengenalan	10
2.1	Perakaunan	10
2.2	Modul Pembelajaran Kendiri	11
2.3	Komponen Modul Pembelajaran	13
2.4	Kaedah Pembelajaran Bermodul	15
2.5	Langkah-Langkah Untuk Menghasilkan modul	17
2.6	Panduan Menulis Modul	
2.6.1	Pengenalan	18
2.6.2	Persembahan	18
2.7	Prinsip – Prinsip Pedagogi Dalam Pembinaan MPK	21
2.7.1	Beberapa Pendekatan Pedagogi Bagi Meningkatkan Keberkesanan MPK.	25
2.7.2	Faktor pemilihan pendekatan visual dan audio visual ini ialah untuk :	27

2.7.3	Jenis-Jenis Grafik Dan Ilustrasi	29
2.8	Kelebihan Pembelajaran Berdasarkan Modul.	31
2.9	Prinsip – Prinsip Pembelajaran	33
2.10	Kesimpulan	39

BAB III METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pengenalan	40
3.2	Rekabentuk Kajian	42
3.3	Responden / Sumber Data	43
3.4	Ujian-Ujian Yang Telah Dijalankan	
3.4.1	Ujian Pra	45
3.4.2	Kajian Rintis	45
3.5	Instrumentasi	46
3.6	Kaedah Analisis Data	
3.6.1	Penganalisaan Skor Min	53
3.6.2	Korelasi Pearsons	54

BAB IV REKA BENTUK MODUL DAN PENILAIAN PRODUK

4.1	Pengenalan	56
4.2	Latar Belakang	56
4.3	Reka Bentuk Modul	
4.3.1	Implikasi Dan Penilaian	58
4.4	Ciri Modul	
4.4.1	Kelcbihan Modul	59
4.4.2	Batasan Modul	59
4.4.3	Masalah Penghasilan Modul	59

4.5	Komponen Garis Kasar Kandungan Modul	
4.5.1	Faedah Penyediaan Garis Kasar Modul	60
4.5.2	Individu Yang Terlibat Dalam Pembangunan Kandungan	60
4.5.3	Komponen Kandungan Modul	60
4.6	Panduan Menggunakan Modul	64
4.7	Kesimpulan	65

BAB V ANALISIS DATA

5.1	Pengenalan	66
5.2	Analisis Responden (Pensyarah & Pelajar)	67
5.3	Analisis Topik Sukar	67
5.4	Analisis Skor Min & Peratus Responden	
5.4.1	Analisis Skor Min & Peratus Pensyarah Politeknik PSA, Polimas dan Polisas	68
5.4.2	Analisis Skor Min & Peratus Pelajar Politeknik PSA, Polimas dan Polisas	77
5.5	Analisis Soalan Terbuka	
5.5.1	Pensyarah	87
5.5.2	Pelajar	89
5.6	Analisis Hubungan Interpersonal	
5.6.1	Hubungan Korelasi Dua Pembolehubah Menggunakan Korelasi Pearson	90

BAB VI PERBINCANGAN , CADANGAN & KESIMPULAN

6.1	Pengenalan	93
6.2	Rumusan Dapatan Kajian	
6.2.1	MPK Berdasarkan Ciri –Ciri Modul Berkesan Berdasarkan Pensyarah & Pelajar	94
6.2.2	MPK Mesra Pengguna Berdasarkan Pensyarah dan Pelajar	95
6.2.3	MPK Memenuhi Keperluan Dan Kehendak Pengguna Berdasarkan Pensyarah & Pelajar	96
6.2.4	Hubungan Korelasi Dua Pembolehubah	97
6.3	Cadangan	97
6.4	Kesimpulan	99
6.5	Penutup	101

BIBLIOGRAFI	102
--------------------	------------

LAMPIRAN	108
-----------------	------------

SENARAI JADUAL

NO. JADUAL	TAJUK	MUKA SURAT
3.1	Senarai responden.	44
3.2	Jadual skala likert lima mata.	48
3.3	Soalan – soalan penilaian dalam borang soal selidik mengenai kategori rekabentuk modul.	49
3.4	Soalan – soalan penilaian dalam borang soal selidik mengenai kategori mesra pengguna.	50
3.5	Soalan – soalan penilaian dalam borang soal selidik mengenai kategori memenuhi keperluan dan kehendak pelajar.	51
3.6	Soalan – soalan pendapat dan pandangan terbuka pelajar dan pensyarah	52
3.7	Skor min bagi rekabentuk modul	53
3.8	Penafsiran min yang diubahsuai dari Lendall K (1997) dalam Harulnizam (2002).	54
3.9	Indeks Davis (1971)	55
5.1	Item – item analisis bahagian I – pensyarah	69
5.2	Item – item analisis bahagian II – pensyarah	73
5.3	Item – item analisis bahagian III – pensyarah	75
5.4	Item – item analisis bahagian I – pelajar	78
5.5	Item – item analisis bahagian II – pelajar	82

5.6	Item –item analisis bahagian III – pelajar	84
5.7	Jadual skor min hubungan	90
5.8	Hubungan Korelasi Menggunakan Korelasi Pearsons	91
6.1	Min keseluruhan setiap bahagian bagi pensyarah dan Pelajar	94

SENARAI RAJAH

NO. RAJAH	TAJUK	MUKA SURAT
3.1	Kronologi kajian	42
3.2	Pembahagian sampel bagi setiap politeknik	44
4.1	Kronologi penyediaan modul yang telah diubahsuai menurut Knult Holt (1984).	57
5.1	Penentuan hubungan pembolehubah melalui Scatter Plot	92

SENARAI SINGKATAN

ABBM	Alat bantu mengajar
DPR 1	Diploma Pemasaran Semester 1
DAT 1	Diploma Akauntansi Semester 1
Ho	Ialah Hipotesis yang mengatakan bahawa kedua-dua pembolehubah iaitu reka bentuk modul dan keperluan serta kehendak pengguna tidak mempunyai hubungan.
MPK	Modul pembelajaran kendiri
P & P	Pengajaran Dan Pembelajaran
PSA	Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah
POLISAS	Politeknik Sultan Haji Ahmad Shah
POLIMAS	Politeknik Sultan Abdul Halim Mu'adzam Shah

SENARAI LAMPIRAN

LAMPIRAN	TAJUK	MUKA SURAT
A	Pengkelasan Topik sukar	108
B	Soal Selidik Bagi Pensyarah	111
C	Soal Selidik Pelajar	116
D	Output SPSS	121
E	Modul Pembelajaran Kendiri	144

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Bab ini akan membincangkan beberapa tajuk kecil iaitu latar belakang kajian, pernyataan masalah kajian, objektif kajian, persoalan kajian, kepentingan kajian, limitasi kajian, andaian kajian dan definisi operasi.

1.2 Latar Belakang Kajian

Terdapat pelbagai jenis alat bantu mengajar (ABB) yang dihasilkan oleh pensyarah atau sesebuah institusi untuk memudahkan proses pengajaran dan pembelajaran (P & P). ABB yang sesuai dapat memenuhi keperluan, tahap dan gaya kognitif yang berbeza di kalangan pelajar (Supyan Hussin, 2000 yang dipetik dari Khairul Azman, 2001). ABB yang berkesan membantu pencapaian objektif pengajaran dan pembelajaran (P & P) sesuatu topik di mana pemilihannya dibuat berdasarkan beberapa kriteria iaitu bilangan pelajar, jenis pelajaran, kualiti bahan dan merangkumi jenis rangsangan, pengalaman dan persekitaran (Sharifah Alwiyah, 1986). Beberapa contoh ABB yang dimaksudkan ialah CD interaktif, manual, buku teks,

modul dan sebagainya yang berkaitan dengan proses pembelajaran (Khairul Azman, 2001).

1.3 Pernyataan Masalah

Di politeknik terdapat pelbagai nota edaran dan buku teks yang disediakan atau diperolehi bagi mata pelajaran Perakaunan Awalan (P1105). Bagi mata pelajaran Perakaunan Awalan (P1105) ini, Buku Perakaunan Perniagaan I dan II yang ditulis oleh Frank Wood adalah sumber utama pembelajaran. Buku ini dilihat mempunyai struktur penyampaian yang padat, penerangan yang lengkap dan jelas di samping mengandungi contoh-contoh latihan pengiraan bagi sesuatu sub topik pelajaran.

Penyediaan buku teks perlu mengandungi pernyataan objektif pembelajaran, mempunyai abstrak pembelajaran dan distruktur berdasarkan sukatan pelajaran bertujuan membantu pelajar memahami apa yang akan dipelajari dan akan dicapai pada akhir proses pembelajaran tersebut. Ini adalah kerana ada kemungkinan buku teks yang disediakan tidak mengambil kira faktor ini.

Selain itu contoh-contoh pengiraan yang diberikan di dalam buku teks seharusnya memudahkan pelajar untuk memahami sesuatu konsep perakaunan. Langkah-langkah penyelesaian masalah perakaunan bermula langkah pertama penyelesaian sehingga proses terakhir pengiraan perlulah distruktur dengan baik. Ini akan meningkatkan lagi tahap kesahaman pelajar dan secara langsung menyebabkan pelajar mengetahui mengapa dan bagaimana jawapan itu diperolehi. Oleh itu kemungkinan pelajar tidak dapat menguasai pelajaran pada hari itu atau berasa sukar memahami topik tersebut dengan jelas.

Kebanyakan buku teks perakaunan yang dirujuk adalah terlalu tebal yang boleh menjadikan pelajar berasa bosan. Ini menyebabkan pelajar, cuba meringkaskan semula

topik pelajaran untuk menguasai topik tersebut. Maka buku teks atau nota edaran yang diberikan kepada pelajar tersebut perlu mempunyai kepelbagaiannya campuran media contohnya penggunaan grafik, jadual, graf dan sebagainya boleh menarik minat pelajar membacanya. Ini adalah kerana setiap pelajar mempunyai tahap kefahaman yang berbeza. Terdapat cara mentafsir data yang berbeza bagi setiap manusia. Ada yang menggunakan otak kanan dan sebaliknya. Mereka yang menggunakan otak kanan akan lebih memahami sesbuah pembelajaran dengan mengambilkira faktor grafik, jadual, pengiraan, carta dan sebagainya berbanding mereka yang mempunyai otak kiri akan mentafsir data melalui pembacaan fakta.

Selain itu, jika kita lihat dari sudut penyediaan latihan di dalam buku teks perakaunan tidak ada lampiran jawapan yang diberikan. Keadaan ini menyebabkan pelajar mungkin tidak langsung membuat latihan yang terdapat di dalam buku tersebut. Maka mereka akan bergantung sepenuhnya kepada latihan yang diberi oleh pensyarah kecuali tugasan yang diberi adalah daripada buku tersebut.

Oleh itu bagi membantu pembelajaran Perakaunan Awalan (P1105), sebuah Modul Pembelajaran Kendiri (MPK) dengan menggabungkan prinsip-prinsip pedagogi dan ciri-ciri modul untuk menghasilkan proses pembelajaran yang berkesan di kalangan pelajar perlu disediakan. Ini dapat dicapai dengan mengenalpasti topik pelajaran yang sukar difahami. Penghasilan modul berkaitan disediakan berdasarkan topik tersebut. Dengan ini mungkin masalah kefahaman dan penguasaan sesuatu topik yang sukar dapat diatasi. Pembelajaran yang berkesan adalah apabila seseorang pelajar meminati subjek tersebut (konsep afektif). Oleh itu pelbagai latihan kendiri dan contoh-contoh disediakan bagi menguji penguasaan dan pencapaian pelajar di dalam setiap siri modul (konsep kognitif).

1.4 Objektif Kajian

Kajian yang dijalankan ini bertujuan untuk mencapai objektif berikut :

1. Mengenalpasti topik yang sukar difahami pelajar dalam subjek Perakaunan Awalan (P1105).
2. Menyediakan modul pembelajaran yang mengandungi ciri-ciri modul yang berkesan iaitu dari segi reka bentuk.
3. Mengenalpasti sama ada modul yang dihasilkan mesra pengguna.
4. Mengenalpasti sama ada penghasilan modul dapat memenuhi keperluan dan kehendak pengguna.
5. Mengenalpasti hubungan sama ada modul yang mempunyai ciri-ciri rekabentuk yang berkesan dapat memenuhi keperluan dan kehendak pengguna bagi ketiga-tiga politeknik.

1.5 Persoalan Kajian

Kajian yang dijalankan ini akan menjawab persoalan berikut :

1. Apakah topik yang sukar difahami dan dikuasai oleh pelajar bagi subjek Perakaunan Awalan (P1105) ?
2. Sejauhmanakah modul penibelajaran mengandungi ciri-ciri modul yang berkesan iaitu dari segi reka bentuk ?

3. Sejauhmanakah modul pembelajaran yang dihasilkan adalah mesra pengguna ?
4. Sejauhmana penghasilan modul dapat memenuhi keperluan dan kehendak pengguna ?
5. Adakah modul yang mempunyai ciri-ciri rekabentuk yang berkesan dapat memenuhi keperluan dan kehendak pengguna bagi ketiga-tiga politeknik yang dikaji ?

1.6 Skop Kajian

Kajian ini dijalankan di tiga buah politeknik iaitu Politeknik Sultan Haji Ahmad Shah (POLISAS), Politeknik Sultan Abdul Halim Muadzam Shah (POLIMAS) dan Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor (PSA). Responden kajian terdiri daripada pensyarah dan pelajar Diploma Akauntansi Semester 1 (DAT1) dan Diploma Pemasaran Semester 1 (DPR1) bagi subjek Perakaunan Awalan (P1105). Malah seramai lapan orang Pelajar Sarjana Pendidikan KUiTTHO turut dilibatkan di dalam kajian rintis.